

ЗАЯВА
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
проєкту Плану заходів на 2024-2027 роки із реалізації Стратегії розвитку
Кіровоградської області на 2021-2027 роки

1. Замовник: Кіровоградська обласна військова (державна) адміністрація (департамент економічного розвитку та торгівлі обласної військової (державної) адміністрації).

2. Вид та основні цілі документа державного планування (далі – ДДП), його зв'язок з іншими документами державного планування

Згідно із Законом України "Про стратегічну екологічну оцінку" проєкту Плану заходів на 2024-2027 роки із реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки (далі – проєкт Плану заходів з реалізації Стратегії - 2027) - є документом державного планування (далі – ДДП) та підлягає проведенню стратегічної екологічної оцінки.

Методологічною основою для підготовки проєкту Плану заходів з реалізації Стратегії - 2027 є:

- 1) Закони України:
  - "Про місцеві державні адміністрації" (із змінами);
  - "Про місцеве самоврядування в Україні" (із змінами);
  - "Про засади державної регіональної політики" (із змінами);
  - "Про стратегічну екологічну оцінку" (із змінами);
- 2) норми статті 75² Бюджетного кодексу України;
- 3) постанови Кабінету Міністрів України:
  - від 05 серпня 2020 року № 695 "Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки" (із змінами);
  - від 04 серпня 2023 року № 816 "Деякі питання розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації та проведення моніторингу реалізації зазначених стратегій і планів заходів" (із змінами);
  - від 15 березня 2024 року № 305 "Деякі питання проведення моніторингу та оцінювання державної регіональної політики" (із змінами);
- 4) наказ Міністерства економіки України від 10 червня 2024 року №14563 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо застосування смартспеціалізації на регіональному рівні";
- 5) Методичні рекомендації щодо підготовки Планів заходів з реалізації регіональних стратегій розвитку (лист Міністерства розвитку громад та територій України від 3 вересня 2025 року № 30333/6/14-25)

З метою забезпечення цілісності системи планування регіонального розвитку проєкт Плану заходів з реалізації Стратегії – 2027 враховує: положення програмних документів, які діють на державному, регіональному рівнях, екологічної складової та які визначені, зокрема:

Основними засадами (стратегії) державної екологічної політики України на період до 2030 року, затвердженими Законом України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року";

Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року №695 (із змінами);

Національною доповіддю "Цілі сталого розвитку: Україна", підготовленою та адаптованою для України у вересні 2017 року, та Глобальними цілями сталого розвитку до 2030 року, схваленими 25 вересня 2015 року державами-членами Організації Об'єднаних Націй;

Бюджетною декларацією на 2026-2028 роки, схваленою постановою Кабінету Міністрів України від 27 червня 2025 року №774;

основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2026-2028 роки, схвалених постановою Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2025 року №946.

Стратегією формування та реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2035 року і затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024–2026 роках, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2024 року № 483-р;

Планом заходів з реалізації Дорожньої карти реформування управління публічними інвестиціями на 2024-2028 роки, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 червня 2024 року №588-р;

Стратегією розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки, затвердженої рішенням обласної ради від 12 березня 2020 року №743 (у редакції рішення від 04 липня 2025 року №540);

діючими короткостроковими та середньостроковими галузевими регіональними програмами.

Під час підготовки проєкту Плану заходів з реалізації Стратегії–2027 враховані:

пріоритетні напрями і завдання, визначені Державною стратегією регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року №695 (із змінами);

європейський досвід стратегічного планування регіонального розвитку, зокрема в частині активації принципів смартспеціалізації в регіонах;

найбільш пріоритетні напрями розвитку області, які можуть бути досягнуті на регіональному рівні, виходячи з повноважень місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та ресурсів, які для цього можуть бути залучені;

наявні і потенційні джерела фінансування та можливості для реалізації регіональних програм, спрямовані на вирішення інвестиційних завдань регіональної стратегії, проєктів регіонального розвитку та заходів, а також їх відповідність цілям і завданням Стратегії-2027.

План заходів сформований у відповідності до стратегічного бачення та місії Стратегії-2027.

Стратегічне бачення: Кіровоградщина – регіон у центрі України зі славетними традиціями, культурною спадщиною, багатими надрами, родючими чорноземами, талановитими і працьовитими людьми, де активно розвиваються аграрне виробництво, харчова промисловість, машинобудування у поєднанні з сучасними індустріями. Тут у пріоритеті: інноваційний розвиток, новітні технології, диверсифікована економіка, сприятливий бізнес-клімат, щасливі та активні люди, що живуть і ефективно працюють у комфортних умовах та безпечному довіллі. Регіон, який креативно і прогресивно рухається у майбутнє, трансформуючись і адаптуючись до змін. Місце, де турбуються про людей – від народження, про довілля – у кожному куточку. Досягаємо сталого розвитку в усіх сферах життя.

Місія:

1. Розбудуємо новітню економіку за прогресивними технологіями.
2. Інвестуємо у людей: розвиток людського капіталу, підвищення добробуту населення.
3. Працюємо над сталим розвитком кожної громади.
4. Дбайливо використовуємо ресурси, зберігаємо і поліпшуємо екологічне середовище.

Досягнення стратегічних цілей, оперативних цілей та стратегічного бачення Стратегії-2027 забезпечуватиметься шляхом:

взаємодії, партнерства, координації та узгодження діяльності всіх суб'єктів регіонального розвитку;

концентрації та ефективного використання наявного ресурсного потенціалу (матеріальних, фінансових, людських, інтелектуальних, інформаційних ресурсів тощо) на стратегічно-важливих і найбільш соціально-значущих проектах, які мають важливе значення для переважної більшості населення та значної території.

План заходів представлений у додатках 1 та 2 та включає:

середньострокові організаційні, правові та інші заходи, необхідні для реалізації регіональної стратегії;

строки здійснення заходів та відповідальних за їх здійснення;

індикатори оцінювання здійснення заходів та їх цільові значення;

індикативні обсяги і джерела фінансування.

регіональні програми розвитку, спрямовані на вирішення інвестиційних завдань регіональної стратегії.

План заходів затверджується рішенням обласної ради.

Включені до проекту Плану заходів з реалізації Стратегії–2027 програми, проекти регіонального розвитку, заходи мають враховуватися у щорічних програмах економічного та соціального розвитку територій, інвестиційних програмах (проектах), спрямованих на розвиток регіону, та інших програмах регіонального розвитку, а також в місцевих бюджетах.

3. Якою мірою ДДП визначає умови для реалізації видів діяльності або об'єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів).

Методологія розроблення проєкту Плану заходів з реалізації Стратегії–2027 передбачає реалізацію програм, які спрямовані на вирішення інвестиційних завдань Стратегії–2027, проєктів регіонального розвитку та заходів, серед яких можуть бути проєкти, що відповідно до Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

Відповідно до статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" у разі прийняття рішень щодо реалізації таких проєктів, викладених у додатках 1 та 2 до проєкту Плану заходів з реалізації Стратегії–2027 основними відповідальними виконавцями буде здійснена процедура оцінки впливу на довкілля окремо по кожному проєкту до прийняття рішення про впровадження планової діяльності.

4. Визначення ймовірних наслідків, які можуть мати значний вплив при реалізації ДДП:

а) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

У ході здійснення стратегічної екологічної оцінки (далі – СЕО) будуть оцінені ймовірні наслідки реалізації Плану заходів з реалізації Стратегії–2027, зокрема необхідно оцінити наслідки для таких складових довкілля:

- атмосферне повітря;
- водні ресурси;
- промислові та побутові відходи.
- викиди та стоки;
- земельні ресурси;
- біорізноманіття та рекреаційні зони;
- наслідки для здоров'я населення;

б) для територій з природоохоронним статусом:

Станом на 01 жовтня 2025 року в області налічується 253 природно-заповідних територій та об'єктів, загальною площею 102,86 тис.га, з них: 26 територій та об'єктів, площею 5,9 тис.га, мають статус загальнодержавного значення, решта (227 територій та об'єктів) площею 96,9 тис.га – місцевого значення. Показник заповідності від загальної площі області становить 4,18 %.

На підставі раніше проведених наукових досліджень у 2025 році збільшено площу природно-заповідного фонду області на 289,8 га шляхом створення (оголошення) 5 нових територій у Кетрисанівській сільській територіальній громаді Кропивницького району, а саме, "Балка Береславська", "Балка Тарасівська", "Урочище Завадівське", "Урочище Ударне", "Урочище Яблучко" Кетрисанівської сільської територіальної громади Кропивницького району.

Найбільша кількість природно-заповідних територій розташована в адміністративних межах Долинської, Гурівської, Великоандрусівської, Кетрисанівської, Новомиргородської, Онуфріївської та Устинівської територіальних громад.

Під час здійснення СЕО варто оцінити ймовірні наслідки реалізації проєкту Плану заходів з реалізації Стратегії–2027 на зазначені території та об'єкти природно-заповідного фонду.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

У рамках проведення СЕО проєкту Плану заходів з реалізації Стратегії–2027 не передбачається оцінка транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, у тому числі, якщо ДДП не буде затверджено:

Альтернатива 1 "Нульовий сценарій": У рамках сценарію "нульової альтернативи" подальший сталий розвиток Кіровоградської області є неможливим, а зазначена альтернатива призводить до певної стагнації, неефективного використання потенціального ресурсу області та погіршення екологічної ситуації в області. Такий подальший розвиток не відповідає пріоритетам державної екологічної політики.

Альтернатива 2 "Оптимістичний сценарій", за яким затверджується проєкт Плану заходів з реалізації Стратегії–2027 з урахуванням змін, які будуть запропоновані за результатами проведення СЕО. Цей сценарій передбачає завершення військового конфлікту з Росією на користь України та збалансованого підходу до збереження навколишнього природного середовища та досягнення сталого розвитку, вирішення усіх нагальних екологічних проблемних питань, з урахуванням соціально-економічного розвитку регіону, фінансової підтримки та підвищення екологічної свідомості у населення.

Альтернатива 3 "Реалістичний сценарій" за яким затверджується проєкт Плану заходів з урахуванням змін, які будуть запропоновані за результатами проведення СЕО.

Цей сценарій передбачає:

подолання негативних наслідків впливу російської збройної агресії шляхом відновлення зруйнованих та пошкоджених об'єктів виробничої та соціальної інфраструктури,

стимулювання інвестиційної діяльності та ділової активності малого і середнього бізнесу;

поступове поліпшення екологічної ситуації у регіоні шляхом надання фінансового ресурсу на проведення наукових досліджень природних територій, реалізацію природоохоронних заходів;

подальше підвищення енергоефективності об'єктів житлово-комунального господарства та соціальної сфери;

створення сприятливих умов для відновлення розвитку територіальних громад.

Найбільш імовірним є реалістичний сценарій розвитку області оскільки надає можливість формувати та реалізовувати програми, проекти регіонального розвитку та заходи у поєднанні з ефективними природоохоронними заходами, що спрямовані на усунення та обмеження дій шкідливих для навколишнього природного середовища чинників

При впровадженні програм, проектів регіонального розвитку та заходів проекту Плану заходів з реалізації Стратегії–2027, порівняно із існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час СЕО:

Для проведення СЕО проекту Плану заходів з реалізації Стратегії–2027 буде використана наступна інформація: доповідь про стан навколишнього природного середовища в області; наявна статистична інформація; відомча інформація; інформація, що включена в інші акти законодавства, які мають відношення до проекту ДДП; експертні оцінки; інша доступна інформація.

Під час проведення СЕО будуть застосовані такі методи: збір та аналіз інформації про поточний стан, порівняльний аналіз та аналіз тенденцій розвитку відповідної галузі (сфери діяльності); оцінка ймовірних наслідків, проведення консультацій з громадськістю щодо екологічних цілей та можливого впливу на здоров'я населення.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання ДДП.

Під час здійснення СЕО передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством. Так, Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" (далі – Закон) визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища. Цим Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з дотриманням обов'язкових екологічних вимог стосовно:

а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;

б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;

в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;

г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров'я населення;

д) збереження територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;

е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;

є) здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов'язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

У результаті здійснення СЕО проекту Плану заходів з реалізації Стратегії–2027 будуть сформовані заходи і рекомендації щодо запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків на довкілля, у тому числі здоров'я населення, які можуть виникнути під час реалізації Плану заходів з реалізації Стратегії–2027.

Зазначені заходи і рекомендації будуть ґрунтуватися на результатах проведених в рамках СЕО досліджень, та визначатимуться відповідно до вимог Закону України "Про систему громадського здоров'я" (із змінами) і з урахуванням інших чинних нормативно-правових актів щодо охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про СЕО.

Стратегічна екологічна оцінка буде виконана в обсягах, визначених статтею 11 Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".

Пропонується така структура Звіту із СЕО:

1. Зміст та основні цілі проекту Плану заходів з реалізації Стратегії–2027, її зв'язок з іншими документами державного планування.

2. Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо проєкт Плану заходів з реалізації Стратегії–2027 не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

3. Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

4. Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються Плану заходів з реалізації Стратегії–2027, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень).

5. Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються ДДП, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки ДДП.

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності – 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків.

7. Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Плану заходів з реалізації Стратегії–2027.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки).

9. Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання Плану заходів з реалізації Стратегії–2027 для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

10. Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої вищезазначеними пунктами, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання.

Зауваження і пропозиції до заяви про визначення обсягу СЕО проєкту Плану заходів на 2024-2027 роки із реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки надсилати департаменту економічного розвитку та торгівлі Кіровоградської обласної військової адміністрації на адресу: пл. Героїв Майдану, 1, м.Кропивницький, 25006 або в електронному вигляді на електронну адресу: public@ekonomika.kr-admin.gov.ua.

Строк подання зауважень і пропозицій – 10 (десять) днів з дня оприлюднення даної публікації.

Відповідальна особа: Шевельова Тетяна Василівна (0522) 24-49-38.

10. Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проєкту Плану заходів на 2024-2027 роки із реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки:

Заява про визначення обсягу СЕО проєкту Плану заходів на 2024-2027 роки із реалізації Стратегії розвитку Кіровоградської області на 2021-2027 роки розміщено на офіційному вебсайті Кіровоградської обласної військової адміністрації (розділ "Актуально", "Корисні посилання" та розділ "Громадянам" (підрозділи "Консультації з громадськістю", рубрика "Електронні консультації", підрубрика "Інформаційне повідомлення").
